ایران

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۸۰ ■ سه‌شنبه ■ ۲ آذر ۱۴۰۰ ■ ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ■ ۱۶ صفحه

■ قیمت درتهران و البرز ۲۰۰۰ تومان / دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان ■ Tuesday ■ 23 Nov 2021

آیت‌الله رئیسی با تأکید بر حرکت کشور در مسیر پیشرفت عنوان کرد:

گشایش‌های جدی در مسائل مختلف ایجاد خواهد شد

در صفحه سیاسی بخوانید

گفت‌وگوی «ایران» با ساره جوانمردی دارنده مدال طلای پارالمپیک

نگاه مسئولان استانی به ورزش همانند رئیس جمهور باشد

در صفحه ورزشی بخوانید

«ایران» از جزئیات منابعی که دولت دوازدهم دریافت کرد و دولت سیزدهم باید آن را پرداخت کند گزارش می دهد

ارثیه پر دردسر برای دولت سیزدهم

در ۱۶ ماه آینده دولت باید حدود ۲۳۵ هزار میلیارد تومان اصل و سود اوراق فروخته شده توسط دولت روحانی را بازپرداخت کند
این عدد معادل ۶ سال یارانه نقدی ۸۰ میلیون ایرانی است

۵

«ایران» از نخستین روز بازگشایی مدارس بعد از ۲۱ ماه تعطیلی گزارش می‌دهد

طنین زنگ مهر در آذر

۷

مینا نوعی / مهر

«ایران» از یک کمپین ضدتبلیغاتی علیه دولت سیزدهم گزارش می‌دهد

از راست تا دروغ انتصابات فامیلی

۳

۴ اقتصاددان در گفت و گو با «ایران» نقشه راه رشد غیرتورمی را ارزیابی کردند

نقشه آرامش اقتصادی

همراه با گفتارهایی از آلبرت بغزیان، مرتضی عزتی، علی قنبری و علی مزیکی

۶

پس از ۸ ماه

فوتی‌های کرونا دو رقمی شد

۷

داوران بین المللی جشنواره آرتونیست در گفت و گو با «ایران»:

هنر ایران پلی میان فرهنگ‌های جهان

۹

۲۳ دستگاه متهم به آلودگی هوا

قانون هوای پاک روی کاغذ ماند

روز گذشته آلوده ترین هوای تهران در سال جاری ثبت شد

۱۲

روایتی از جمعه بازار تهران در خانه جدید

دستفروشان باغ هنر

۱۰

نخبگان و مراعات ساختاری

یادداشت

سیدمهدی ناظمی
مدرس دانشگاه

چند روزی است که در پی سخنان رهبر معظم انقلاب، مسأله مهاجرت نخبگان در افق دید قرار گرفته است. البته این جای خرسندی دارد ولی اینکه متولیان سیاسی کشور در هر موضوعی، آنقدر وظایف ذاتی خود را به تأخیر می‌اندازند تا رهبری اولویت آن را گوشزد کنند، مایه تأسف است. درباره بی‌جایگاهی نخبگان، عمدتاً راهنمایی‌های عملیاتی و ساختاری وجود ندارد و اغلب به‌ذکر سخنان کلی و عاطفی اکتفا می‌شود. سخنان کلی در نهایت قابل تأویل به بوروکراسی به ارث رسیده از دوره پهلوی هستند. دوره‌ای که در آن، اصل، رانتهای اقتصادی-سیاسی است و به‌همین خاطر نیازی هم به‌وجود نخبه در آن سیستم نیست. این معضلات در هشت سال دولت تکنوکرات که منجر به ضعف ارتباطات بین‌المللی و کاهش شدید سیاست‌های حمایتی شد، اوج گرفت. باید با جسارت عمل به خرج دادن، بوروکراسی کشور را، در برابر تصمیم‌های سیاسی منقاد ساخت. هیچ‌گاه حمایت از نخبگان مادامی که تصمیم‌های قانونی، قاطع و دارای ضمانت اجرا اخذ نشوند، نمی‌تواند شکل عینی پیدا کند. در ادامه به ارائه چند راهکار عملی برای جایگاه‌سازی واقعی و عینی نخبگی و نخبگان در بدنه جامعه اشاره می‌گردد؛

برای نخبگان جوان، ضمن تداوم مشوق‌های قبلی و نظارت بر حسن اجرای آنها، باید سهمیه‌ای از اشتغال دارای امنیت در کلیه نهادها و ارگان‌های حاکمیت در نظر گرفت. به این شکل که مثلاً هر وزارتخانه‌ای موظف باشد درصد از پیش تعیین شده‌ای از کلیه استخدام‌های خود را از هر شکلی، به بکارگیری نخبگان جوانی اختصاص دهد که در آن سازمان نیستند و سابقه علمی-مهارتی آنها متناسب با اهداف این وزارتخانه است و سپس این سهمیه در کلیه ادارات و معاونت‌ها و شعب آن وزارتخانه و حتی شرکت‌های تابعه، توزیع گردد.

کلیه افرادی که به‌عنوان نخبه در کشور ثبت می‌شوند باید از نظر شغلی، وضع تضمین شده‌ای داشته باشند و نهادهای ذی ربط، مثلاً بنیاد نخبگان باید با استفاده از سهمیه فوق، قبل از اتمام فعالیت علمی-مهارتی نخبگان، مقدمات شغلی تمامی ایشان را در تناسب با رشته و سابقه آنها فراهم آورد و نتیجه را ثبت و در تمامی مراحل، مشکلات احتمالی پیش روی نخبگان را پیگیری و رصد کند و خود را درباره آن مسئول بداند.

اعضای هیأت علمی مراکزی که ارتباط وثیقی با نخبگان دارند باید در ازای معرفی نخبگان به مراکز کاری داخلی و همکاری در تثبیت جایگاه متناسب نخبگان، از مشوق‌های جدی برخوردار باشند و بر عکس، در صورت «بی‌تفاوتی محسوس و معنادار» در این باره، چه رسد به «همکاری نامتعارف» برای انتقال نخبگان به خارج از کشور، هزینه‌هایی پرداخت کنند.

مشوق‌های قبلی نخبگان، از جمله معافیت سربازی باید به‌شکل کارآمدتری بازنگری شود تا به‌عنوان یک مانع برای آغاز به‌کار نخبگان تلقی نگردد. همچنین دستگاه‌هایی که از نخبگان استفاده می‌کنند باید به ازای نخبگانی که جذب می‌کنند از سهم بهتری برای دریافت اعتبار و بویژه اعتبار لازم جهت فعالیت‌های توسعه‌ای برخوردار باشند.

همچنین نخبگان غیرجوان یا نخبگانی که قبلاً از سهم مناسبی در کشور برخوردار شده‌اند، مانند پزشکان متخصص معتبر، در صورتی که تمایل جدی برای مهاجرت دارند، باید مالیات سنگینی بابت استفاده از امکانات کشور در طی سال‌های رشد و اعتباریابی خود پرداخت کنند و این مالیات باید به‌صورت مستقیم صرف توسعه آموزش و پژوهش مراکز خوش سابقه در تربیت نخبگان گردد. البته بدیهی است که هیچ مقرراتی در هنگام اجرا، شکل ایده‌آلی نخواهد داشت و همواره امکان افراط و تفریط هست، ولی به‌نظر می‌رسد توجه به همین چند اصل ساده، می‌تواند اصلی‌ترین دغدغه نخبگان یعنی وجود جایگاه تضمین شده شغلی، متناسب با تخصص و شأن آنها را تأمین کند.

آژانس نهادی فنی و مستقل یا بازیگری در زمین امریکا؟

یادداشت

سیدحمیدرضا موسوی
کارشناس مسائل بین الملل

در ۲۰ سال اخیر با وجود همکاری همه‌جانبه و صادقانه ایران با آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای، این نهاد همواره در پازل قدرت‌های غربی عمل کرده و با اتخاذ مواضع مبهم و دوگانه تلاش داشته چالش‌ها و موانع متعددی بر سر راه برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران ایجاد کند. در چهارچوب معاهده منع اشاعه هسته‌ای (NPT)، کشورها متعهد هستند که در قالب توافق جامع پادمانی با آژانس، نظارت روی فعالیت‌های هسته‌ای خود را بپذیرند تا آژانس اطمینان حاصل نماید که فناوری ارائه شده به کشورها تنها برای مقاصد صلح‌آمیز استفاده می‌شود. با وجود همکاری ایران، آژانس تاکنون سه مرتبه پرونده «ابعاد احتمالی نظامی» موسوم به PMD را برای فعالیت‌های هسته‌ای ایران باز کرده است.

■ **پرونده PMD در اوایل دهه ۸۰**

در سال ۱۳۸۱، بر اساس کنفرانس خبری سازمان منافقین و ادعای افشای اطلاعات مربوط به فعالیت‌های مخفیانه ایران، البرادعی دبیرکل وقت آژانس از رئیس وقت سازمان انرژی اتمی ایران در رابطه با وجود تأسیسات غنی‌سازی در نطنز و تولید آب سنگین در اراک سؤالاتی پرسید. سازمان انرژی اتمی ایران به بازرسان اجازه داد از سایت نطنز نمونه‌برداری کنند، آژانس در گزارش بعدی خود اطلاع داد که آلودگی‌های ناشی از غنی‌سازی اورانیوم با درصد بالا کشف شده است. گزارش آژانس منجر به صدور قطعنامه تند شورای حکام آژانس در سپتامبر ۲۰۰۳ علیه ایران شد و پرونده ایران تا یک قدمی ارجاع به شورای امنیت پیش رفت. طرف ایرانی تلاش کرد با اجرای اقدامات اعتمادساز نظیر توقف کلیه فعالیت‌های غنی‌سازی در نطنز، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی و ارائه دسترسی بدون محدودیت به آژانس از ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت جلوگیری نماید؛ اما آژانس در ارزیابی خود این جمع‌بندی را بیان کرد که «داده‌های نمونه‌برداری محیطی، ادعای ایران مبنی بر خارجی بودن مبدأ آلودگی‌های هسته‌ای را تأیید می‌کند، اما نمی‌توان توضیحات محتمل دیگر را کنار گذاشت و آژانس به تحقیقات خود برای تأیید خارجی بودن مبدأ آلودگی ادامه می‌دهد». در واقع آژانس در گزارش جمع‌بندی خود موضع دوپهلو گرفت و همچنان ظن نسبت به صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های آژانس در چهارچوب NPT را زنده نگه داشت. به خاطر همین رویکرد آژانس، حسن روحانی دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی در مرداد ۱۳۸۴ در نامه‌ای تند خطاب به محمد البرادعی دبیرکل آژانس می‌نویسد: «متأسفانه در مقابل اگر نگوییم هیچ، ایران مابه‌ازای بسیار اندکی دریافت کرد و بارها اقدامات اعتمادساز خود را افزایش داد و تنها در عوض آن، با قول‌های انجام‌نشده و درخواست‌های بیشتری روبه‌رو شد. و قول‌های مهر ۱۳۸۲ سه کشور اروپایی درباره همکاری هسته‌ای، امنیت منطقه‌ای و منع گسترش، هنوز حتی بررسی هم نشده‌اند.»

■ **تلاش برای بستن پرونده PMD در دهه ۹۰**

دولت یازدهم با هدف بستن پرونده PMD، تحت توافق ژنو در آذر ۹۲ نظارت‌های فراپادمانی را پذیرفت و آژانس دسترسی گسترده‌ای به تأسیسات چرخه غنی‌سازی و تولید سانتریفیوژ ایران پیدا کرد. با وجود دو سال همکاری فراپادمانی و گسترده با آژانس، این نهاد گزارش ارزیابی‌ای در رابطه با موضوع PMD ارائه نداد و جمع‌بندی درباره آن را به تکمیل یک نقشه راه همکاری با آژانس در توافق برجام موکول کرد. هر چند جزئیات این نقشه راه مشخص نشد، اما در راستای آن، اجازه دسترسی به سایت نظامی پارچین داده شد. آژانس در گزارش سال ۲۰۱۵ خود پس از اینکه ایران تمامی تعهداتش ذیل برجام را با نظارت آژانس انجام داد، صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های هسته‌ای ایران بعد از سال ۲۰۰۳ را تأیید نکرد و فقط اعلام نمود هیچ مدرک معتبری که نشان بدهد بعد از سال ۲۰۰۹ فعالیت‌های توسعه تسلیحات هسته‌ای در ایران صورت گرفته است، وجود ندارد. در واقع آژانس دوباره در گزارش جمع‌بندی خود، موضع دوپهلو گرفت. مقایسه گزارش سال ۲۰۱۵ آژانس با گزارش سال ۲۰۰۳ نشان می‌دهد ابعاد احتمالی نظامی مربوط به برنامه هسته‌ای ایران تقویت شده و همکاری‌های گسترده ایران با آژانس نتوانسته است، این ابعاد را کمرنگ و تضعیف نماید.

■ **پرونده‌ای که دوباره بازشده است**

بعد از جنجال نتانیاهو در سال ۱۳۹۷، آژانس درخواست دسترسی به چهار مکان از جمله تورقوزآباد و سه مکان دیگر را مطرح کرد. با وجود خروج امریکا از برجام و عدم پایبندی طرف‌های غربی به تعهدات برجامی خود، آژانس بر اساس تعهدات ایران در برجام توانست ابتدا در بهمن ۱۳۹۷ و بعد در شهریور ۱۳۹۹ از مکان‌ها بازدید نموده و نمونه‌برداری کند. آژانس در گزارش سپتامبر ۲۰۲۰ اعلام کرد که ذرات اورانیوم طبیعی با منشأ انسانی در مکان تورقوزآباد کشف کرده است و مجدداً ایران را با ادعاهای نامعلومی متهم کرد.

آژانس در گزارشات دوره‌ای بعدی خود از جمله گزارش آبان ۱۴۰۰، در رابطه با نتایج نمونه‌برداری از مکان‌های بازدید شده، مجدداً تکرار کرد که در مکان‌های بازدید شده ذرات اورانیوم طبیعی و غنی‌سازی شده با درصد پایین پیدا کرده و با معتبر ندانستن پاسخ‌های ایران، گزارش داده است که ایران تاکنون هیچ توضیح معتبر فنی در این رابطه ارائه نداده است. علی‌رغم پایبندی کامل ایران به تعهدات برجامی حتی پس از خروج امریکا از برجام نیز رافائل گروسی دوباره ایران را در مظان اتهام دانست و گفت: «تحقیق درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران زمانبر خواهد بود و ممکن است سال‌ها طول بکشد و حتی در صورتی که ایران بتواند درباره منشأ ذرات اورانیوم کشف شده در چند محل اعلام نشده خود شفاف‌سازی کند، کارتیم آژانس باز هم تمام نمی‌شود.»

■ **زیاده‌خواهی آژانس در خصوص نظارت‌های فراپادمانی**

۵ اسفندماه ۱۳۹۹ موعد اجرای ماده ۶ قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌های مجلس بود و طبق ماده ۶، در صورت عدم لغو تحریم‌های بانکی و نفتی باید تمام تعهدات فراپادمانی ایران لغو می‌شد. با این حال سازمان انرژی اتمی ایران طی یک تفاهم فنی مشترک با آژانس در تاریخ ۳ اسفندماه برخی از تعهدات فراپادمانی را هم‌چنان حفظ کرد.

در تاریخ دوم تیرماه ۱۴۰۰ شرکت تکنولوژی سانتریفیوژ ایران (تسا) در کرج توسط عوامل خارجی مورد حمله پهپادی قرار گرفت. در جریان این حمله بخشی از کارخانه و دوربین‌های نظارتی فراپادمانی برجامی آسیب دیده و از کار افتادند. آژانس به جای محکوم کردن این حمله تروریستی، با زیاده‌خواهی از ایران خواست به بازرسان آژانس اجازه داده شود تا دوربین‌های جدیدی را در تسا نصب کند. در این راستا آژانس با انتشار گزارشی در تاریخ ۴ مهر و تنها چند روز پس از آخرین سفر گروسی به تهران، ایران را به عدم همکاری متهم نمود. رافائل گروسی در بیانیه‌ای در این خصوص می‌گوید: «تصمیم ایران مبنی بر ممانعت از دسترسی به تأسیسات تولید سانتریفیوژ در کرج مغایر با مفاد توافق اخیر ایران و آژانس است.» این در حالی است دوربین‌های نصب شده در این سایت، فراپادمانی و ذیل توافق برجام بود و اجازه دادن ایران برای ضبط تصویر توسط دوربین‌ها پیش از حمله اقدامی کاملاً داوطلبانه بوده است. با وجود تمدید مکرر توافق موقت و همکاری همه‌جانبه ایران فراتر از تعهداتش، آژانس با رویکردی مغرضانه به سمت بهانه‌جویی بیشتر و تهدید به صدور قطعنامه در شورای حکام پیش رفت. رفتار و ادبیات آژانس در قبال ایران نشان می‌دهد که نهاد مذکور کاملاً در چهارچوب تعیین شده توسط قدرت‌های غربی عمل می‌کند. در همین راستا می‌توان موضع دوپهلوی آژانس در گزارش‌های جمع‌بندی را اینطور تفسیر کرد که آژانس نتوانسته دلیل مستحکم و مستدلی برای گیر انداختن ایران پیدا کند، پس همواره به تلاش خود در ایجاد بهانه‌های مختلف برای زیاده خواهی در جهت به چالش کشیدن برنامه صلح‌آمیز ایران ادامه خواهد داد.

روزنامه «ایران عصر»
گامی تازه
در اطلاع‌رسانی مجازی

http://irannewspaper.ir

اطلاعیه

بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی
سازمان اموال و املاک استان البرز

اداره کل اموال و املاک استان البرز وابسته به بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی در نظر دارد اراضی مزروعی خود را برای سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ از طریق مزایده سراسری به اجاره واگذار نماید. متقاضیان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار ذیل و یا از تاریخ ۱۴۰۰/۶/۴ به سایت سازمان به نشانی www.amval-amlak.ir مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۱۷ و ۳۲۲۴۹۶۱۶-۰۲۶ با قسمت اداره املاک تماس حاصل نمایند.

ایران: ۱۴۰۰/۹/۴ جام جم: ۱۴۰۰/۹/۶